

ЧИТАЛИЩНО И КООПЕРАТИВНО ДЪЛО

На пръв погледъ не се забелязва да има нѣщо общо между читалищното и кооперативно дѣло. Какво общо може да има между спретнатото читалище, изворъ на просвѣта, на свѣтлина и кооперативния магазинъ, напимѣръ, па билъ той чистъ и добре подреденъ? Въ действителностъ обаче, работитѣ не стоятъ точно така.

Кооперативното дѣло може да вирѣе само въ просвѣтено общество; невежитѣ, неукитѣ не сж за кооперацията. Необходимо е човѣкътъ да се е издигналъ достатъчно високо умствено, за да може да прецени, кои негови интереси го отличаватъ отъ себеподобнитѣ му и кои сж еднакви, общи. Само следъ подигнато съзнание на човѣка до степенъ на откриване общитѣ материални интереси съ околнитѣ, само при съзнаването, че всѣка отдѣлна личностъ е частъ отъ едно общество, което почива върху солидни общи интереси, само тогава може да се очакватъ прояви на инициативи за градежъ на кооперативното дѣло.

Но нуждата отъ знания за пристѣпване къмъ кооперативно дѣло не спира до тукъ.

Не е достатъчно да се съзнае, че група лица иматъ общи интереси, които могатъ дружно да ги отстоятъ. Необходимо е да откриятъ динамизма на обществото и да узнаятъ пжтищата за създаване и действуване на частнитѣ предприятия, които тѣ ще замѣстятъ съ своитѣ общи такива, за да отстояватъ чрезъ последнитѣ своитѣ общи интереси. Видѣтъ на общото предприятие и неговиятъ основенъ строежъ трѣбва да бжде ясно очертанъ за всички, които искатъ да станатъ кооператори, които искатъ да градятъ кооперативното дѣло.

Не се свършва съ това нуждата отъ просвѣта, отъ знания. Общото, кооперативното предприятие трѣбва да бжде обзаведено рационално, за да има предимства и надмощие надъ частнитѣ сходни такива, за да може да вирѣе и да дава резултати. Общитѣ интереси, които отдѣлнитѣ личности прехвърлятъ върху общото, кооперативното предприятие, не биватъ отсоаявани, ако последното не преуспѣва.

Трѣбва да се признае, че общото, кооперативното предприятие е по-сложно и по-трудно за обзавеждане и поддържане отъ частното. То трѣбва да бжде устроено и пригодно така, щото да служи въз-

